

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 19

гр. София, 21.03.2022 г.

ВОЕННО-АПЕЛАТИВЕН СЪД в закрито заседание на двадесет и първи март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: полк. ГЕНКО ДР. ДРАГИЕВ

Членове: полк. СВИЛЕН Р.
АЛЕКСАНДРОВ
полк. ПЕТЬО СЛ. П.

като разглежда докладваното от полк. ГЕНКО ДР. ДРАГИЕВ Въззивно частно наказателно дело № 20226000600019 по описа за 2022 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

С протоколно определение в разпоредително заседание на 01.03.2022 година по НОХД № 0256/2021 година съставът на съда е постановил, че делото образувано по внесен от ВОП – София обвинителен акт срещу о.р. полк. ИВ. П. ИЛ. - за престъпления по чл. 105, ал. 1, чл. 109, ал. 1, чл. 104, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 3, чл. 104, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 3, чл. 104, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 3, чл. 104, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 3 и по чл. 393, вр. чл. 20, ал. 3 и 4 от НК; Г.М.П. – И.а - за престъпления по чл. 109, ал. 2, вр. ал. 1, чл. 104, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 4, чл. 104, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 4, чл. 104, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 4, чл. 104, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 4 и по чл. 393, вр. чл. 20, ал. 4 от НК; подп. Д. Н. ВЛ. – за престъпления по чл. 109, ал. 2, вр. ал. 1, чл. 104, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 и чл. 339, ал. 1 НК; подп. Д. Т. ГР. - за престъпления по чл. 109, ал. 2, вр. ал. 1, чл. 104, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 от НК; о.р. полк. ЛЮБ. БЛ. М. - за престъпления по чл. 109, ал. 2, вр. ал. 1, чл. 104, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 от НК и полк. П. Д. П. - за престъпления по чл. 109, ал. 2, вр. ал. 1, чл. 104, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2, чл. 393, вр. чл. 20, ал. 2 и чл. 339, ал. 1 от НК, Е ПОДСЪДНО на Софийския военен съд на основание чл. 396, ал. 2, вр. ал. 1, т. 1, вр. чл. 36, ал. 1 от НПК.

Съдът е определил, че не са налице основания за прекратяване или спиране на наказателното производство.

Съдът е ПРЕКРАТИЛ СЪДЕБНОТО ПРОИЗВОДСТВО по НОХД № 0256/2021 г. по описа на СВС и ВЪРНАЛ делото на прокурора поради допуснати в хода на досъдебното производство отстраними съществени нарушения на процесуалните правила, довели до ограничаване на процесуалните права на подсъдимите.

Съдът е ИЗМЕНИЛ МЕРКИТЕ ЗА НЕОТКЛОНЕНИЕ на подсъдимите о.р. полк. ИВ. П. ИЛ., Г.М.П. – И.а, подп. Д. Н. ВЛ., о.р. полк. ЛЮБ. БЛ. М. и полк. П. Д. П. от „Задържане под стража“ в „Гаранция“ в размер на по 2 000 (две хиляди) лева за всеки един от тях. Потвърдил е мярката за неотклонение - „Гаранция“ в размер на 2 000 (две хиляди) лева - на подсъдимия подп. Д. Т. ГР..

Срещу определението е постъпил частен протест от Военно-окръжна прокуратура София. В протеста и в допълнението към него се съдържат доводи за незаконосъобразност относно обстоятелствата по чл. 249 ал.ал. 3 и 6 от НПК, по които съдът се е произнесъл. Изтъква се, че като е посочил съществени процесуални нарушения, довели до ограничаване на процесуалните права на подсъдимите, основният съд е правил анализ на доказателствата по делото. Това според прокурора е трябвало да стане след приключване на съдебното следствие. В обвинителния акт, според прокурора, трябвало да се изложи обвинителната теза и така да се определи рамката на предмета на доказване в хода на централната фаза на наказателния процес – съдебното следствие. В този смисъл изискванията към обвинителния акт били завишени. Неправилна била и трактовката на съда по отношение на инкриминираните документи. Обективен критерий дали документът съдържа информация, представляваща държавна тайна бил поставения върху този документ гриф за сигурност за вида на класифицираната информация. В този смисъл в обвинителния акт се съдържали всички изискуеми от закона факти, които били достатъчни да очертаят предмета на доказване, поради което обективно не било нарушено правото на защита на подсъдимите. Не било допуснато съществено процесуално нарушение и във връзка с това, че не били преведени на български език документите, съдържащи класифицирана информация на НАТО. Това било така, понеже информацията в тези документи била подробно описана в обвинителния акт. Оспорва се и изводът на съда, че е налице съществено процесуално нарушение на чл. 219, ал. 4 от НПК. Законодателят бил предвидил документите, съдържащи класифицирана

информация да се изпращат на други получатели само при положение, че същите са организационни единици. Нито обвиняемите лица, нито адвокатските кантори, които ги обслужват са организационни единици по смисъла на ЗЗКИ и ППЗЗКИ. Заради това класифицираните документи били предявени на обвиняемите и техните адвокати в регистратурите за класифицирана информация. Постановленията за привличане като обвиняеми, които били явни и не съдържали класифицирана информация били връчени на подсъдимите срещу подпис. Оспорва се и изводът на съда, че не са предявени материалите по досъдебното производство. В том 146 от ДП се съдържали надлежно оформените протоколи за предявяване на разследването, поради което такъв извод на съда будел недоумение. Оспорва се и промяната на мерките за неотклонение на подсъдимите, понеже не била отпаднала опасността те да се укрият или да извършат друго престъпление. Искане за протестираното определение да бъде отменено и делото да бъде върнато на основния съд за продължаване на разглеждането му в съдебно заседание, както и да бъдат оставени в сила мерките за неотклонение „задържане под стража“ по отношение на подсъдимите.

Частният протест е НЕОСНОВАТЕЛЕН.

Изводът на първостепенния съд, че обвинителният акт е съставен в противоречие на чл. 246 от НПК, тъй като в него не са описани ясно, безпротиворечиво и в достатъчна степен твърденията от прокуратурата престъпления, с всички техни съставомерни обективни и субективни характеристики, така че да съответстват на съответните норми от Особената част на НК, за които подсъдимите са предадени на съд, е правилен. Следва да бъдат споделени изводите на първостепенния съд относно липсата на конкретни факти и обстоятелства в обвинителния акт за обвинението срещу подс. И.И. по чл. 105, ал. 1 от НК – поставяне в услуга на чужда държава да ѝ служи като шпионин, по чл. 109, ал.1 от НК – образуване и ръководство на група, поставяща си за цел извършване на престъпления по Глава Първа от НК, обвиненията по чл. 109, ал. 2 от НК – членуване в подобна група, по отношение на всички подсъдими по чл. 104, ал. 1 от НК - шпионство и по чл. 393 от НК за подсъдимите И., П. – И.а и полк. П.П.. В определението си първоинстанционният съд е направил задълбочен анализ на посочените престъпни състави и е посочил какви конкретни факти и обстоятелства следва

да бъдат описани в обстоятелствената част на обвинението. Този анализ се споделя от настоящата инстанция и няма нужда да бъде преповтарян. Важно е да се отбележи, че за да е налице понятието „държавна тайна“ по смисъла на наказателното право съвсем не е достатъчно, както се твърди в допълнението към частния протест, да има поставен върху документа съответния гриф за сигурност. Трябва да се касае за конкретни факти, които да са верни, да са относими към областите, посочени в съответния списък по ЗЗКИ, и да са придобити от неявни източници. Точно затова е необходимо да бъдат ясно и точно посочени в обвинителния акт конкретни факти и обстоятелства относими към категорията „държавна тайна“. Не е достатъчно само да се цитира текстът на закона без конкретизиране на инкриминираните факти и обстоятелства. Когато такива липсват, както е в настоящия случай, е налице съществено нарушение на процесуалните правила, водещо до ограничаване на процесуалните права на обвиняемите на досъдебното производство. Рамката на предмета на доказване се определя именно от фактите и обстоятелствата описани в обстоятелствената част на обвинителния акт. Именно те подлежат на доказване или отхвърляне в хода на съдебното следствие. В този смисъл е грешен изложеният довод в частния протест, че тези факти и обстоятелства трябвало тепърва да бъдат установявани в стадия на съдебното следствие.

Несъстоятелен е доводът в допълнението към частния протест, че е без значение фактът, че по делото има документи касаещи част от обвиненията, които са на английски език без превод. Това било така, понеже тези документи били преразказани подробно в обвинителния акт. Съгласно чл. 21 от НПК наказателното производство се води на български език. Съгласно чл. 134 от НПК, когато е съставен на чужд език, документът се придружава с превод на български език, заверен по надлежния ред, или се назначава преводач. Ето защо няма как преразказът на посочените документи в обвинителния акт да замени изискуемия от закона превод на български език. Тези документи на чужд език са посочени в определението на Софийския военен съд (на стр. 56 от същото).

Несъстоятелен е и развитият от прокурора довод, че разследващият орган не е връчил препис от постановлението за привличане на обвиняем срещу подпис на обвиняемия по съображения изводими от ЗЗКИ и правилника за приложението му. По специално, че документи съдържащи класифицирана информация се връчват по надлежния ред на други

получатели само ако са организационни единици. Съгласно член 219, ал. 4, изречение второ от НПК разследващият орган връчва срещу подпис препис от постановлението за привличане на обвиняемия. Следва да се отбележи, че опитът да се заобиколят разпоредбите на НПК, като му бъдат противопоставени нормите на ЗЗКИ е несъстоятелен. Най-малкото защото НПК е нормативен акт от по-висока степен в сравнение със ЗЗКИ. От друга страна е недопустимо правата на обвиняемия разписани в НПК да бъдат дерогирани по какъвто и да било начин. Подобен подход е недопустим, най-малкото защото пречатства пълноценното упражняване на правото на защита от обвиняемия. Ето защо окончателните постановления за привличане като обвиняеми следва да бъдат връчени на подсъдимите при допълнителното разследване. Следва да бъде споделен изводът на основния съд (на стр. 55 от определението), че в значителната си част установените процесуални нарушения, констатирани от съда досежно съдържанието на обвинителния акт и изразяващи се в липса на годно фактическо обвинение, са допуснати още в хода на досъдебното производство при съставяне на последните по време постановления за привличане на подсъдимите в качеството им на обвиняеми. Още тогава същите са били поставени в невъзможност да узнаят съществени фактически данни и обстоятелства, които са били елемент от престъпленията, в извършването на които са били привлечени като обвиняеми, което също съставлява отстранимо съществено нарушение на процесуалните правила, нарушаващо конституционното им право на защита.

Нарушени са и правилата за предявяването на разследването и за запознаване с материалите на делото (чл. чл. 227, 228 и 229 от НПК). Съгласно чл. 228, ал. 1 от НПК разследващият орган определя срок за проучване на материалите в зависимост от фактическата и правната сложност на делото, от неговия обем и от други обстоятелства, които могат да имат значение за времетраенето на проучването. Основателни са оплакванията на защитниците на подсъдимите, че им е определено от органа на досъдебното производство изключително малко време за запознаване с материалите по делото, които са в огромен обем – 146 тома. Основателни са и оплакванията им, че вместо оригиналните материали на обвиняемите и техните защитници са предявявани техни копия.

Несъстоятелни са и доводите в частния протест, че не били налице основания за изменение на мерките за неотклонение на задържаните

подсъдими в по-леки. В настоящия случай от първоначалното вземане на най-тежката мярка за неотклонение за петимата подсъдими е изминал период от една година, поради което е правилен изводът на основния съд, че продължаващото им задържане би било прекомерно и би се превърнало в необоснована репресия срещу тях. Настоящият състав споделя извода на първоинстанционния съд, че реалната опасност всеки от подсъдимите да се укрие или да извърши друго престъпление вече не е налице. За това сочат много добрите характеристични данни за всеки от тях; чистото им съдебно минало; установени адреси и наложената на всеки от тях на досъдебното производство „забрана за напускане пределите на страната“.

Доколкото единият от подсъдимите – Г. не е бил задържан в хода на досъдебното производство, а е бил с мярка за неотклонение „парична гаранция“ в размер на две хиляди лева, то определянето на същата мярка за неотклонение и за останалите подсъдими е справедливо.

Предвид изложеното дотук протестираното определение следва да бъде потвърдено като правилно и законосъобразно.

По изложените съображения и на основание чл. 249, ал. 3, във връзка с чл. 345 от НПК Военно-апелативният съд

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА протоколно определение от 01.03.2022 година по НОХД № 0256/2021г. по описа на Софийски военен съд.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО не подлежи на обжалване и протест.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____